

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/394/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114230239
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8114230239.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Annou Vargovou v právnej veci žalobkyne: J. L., J. I. XX/X, D., proti žalovaným: 1./ TOBRUK, s.r.o., IČO: 50 673 220, so sídlom I. Olbrachta 898/3, Trenčín, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Juraj Klimčo s.r.o., so sídlom Bobot 176, 2./ C. G., J. D. XXX, V. - C., Č., o určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalobkyňa a každý ďalší vlastník a užívateľ parciel č. CKN XX a č. CKN XX, kat. úz. M. má právo zodpovedajúce vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na parcele CKN parc. č. X/X - ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcej sa v kat. úz. M., vytýčeného geometrickým plánom č. XXX/XXXX na parcelu č. CKN XX - záhrady o výmere 148 m² a parcelu č. CKN XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúce sa na LV č. XX, kat. úz. M..

II. Žalovaní a v prípade zmeny vlastníctva aj každý ďalší vlastník nehnuteľností, na ktoré sa vzťahuje toto vecné bremeno, sú povinní strpieť výkon práva prechodu, prejazdu a parkovania vlastníka a užívateľa parcely č. CKN 13 a č. CKN 15, kat. úz. Orkucany cez parcelu CKN parc. č. 4/2 - ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcu sa v kat. úz. Orkucany, vytýčenú podľa geometrického plánu č. 245/2014 na parcelu č. CKN 13 - záhrady o výmere 148m² a parcelu č. CKN 15 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúce sa na LV č. 51, kat. úz. Orkucany.

III. Podanie žalovaného v 1. rade z 9.3.2018 vylučuje na samostatné konanie.

IV. Žalobkyňa má nárok voči žalovanému v 1. rade na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

V. Vo vzťahu žalobkyne a žalovaného v 2. rade žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu 19.11.2014 sa žalobkyňa proti pôvodne žalovanej v 1. rade S. G. a v 2. rade C. G. domáhala vydania rozhodnutia v znení: „Súd určuje, že žalobkyňa - vlastníčka má právo zodpovedajúce vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na parcele C KN parc. č. X/ X ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcej sa v kat. území Orkucany, vytýčeného geometrickým plán č. XXX/XXXXXXXX na parcelu č. C KN XX, záhrady o výmere 148 m² a parcelu č. C KN XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúce sa na LV č. XX, kat. územie M.. Žalovaní sú povinní strpieť výkon práva prechodu, prejazdu a parkovania žalobkyne cez parcelu C KN č. X/X, ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcej sa v kat. území Orkucany, vytýčenú podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX na parcelu č. C KN XX, záhrady o výmere 148 m² a parcelu č. C KN XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúce sa na LV č. XX, kat. územie M..“ Žalobu zdôvodnila tým, že je vlastníčkou nehnuteľností evidovaných na LV č. XX, kat. úz. M., parcely C KN č. XX - záhrady o

výmere 148 m² a C KN č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², na ktorej je postavený rod. dom súp. č. XX, ktoré nadobudla kúpnu zmluvou od nebohého strýka E. G. v roku 1980. Pôvodne bol prístup k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam z ulice Jarkovej. Okresná správa ciest Prešov pred rokom 1970 po rekonštrukcii miestnej komunikácie znemožnila pre výškový rozdiel užívať prístup do dvora z Jarkovej ulice. Na náklady Okresnej správy ciest Prešov a jej prostriedkami bol preto zriadený nový vstup na pozemok priamo zo štátnej cesty cez parcelu C KN č. X. Úprava miestnej komunikácie bola prevedená vo verejnom záujme rovnako ako oplotenie zo štátnej cesty a zastávka ČSAD. Žalobkyňa sa domnieva, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudla vydržaním, má daný naliehavý právny záujem na určení, že má právo zodpovedajúce vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na spornej parcele a žalovaní sú povinní strpieť výkon práva. Žalobkyňa poukázala na to, že od roku 1970, teda počas 40 rokov spolu so svojim predchodcom prechod, prejazd a parkovanie po tejto ceste užívali nerušene a v dobrej viere až doposiaľ. Vjazd upravili, vyrovnali terén, zveľadili a vybudovali betónovú cestu s asfaltovým povrchom. Počas uplynulých 40 rokov žiaden zo žalovaných ani ich právnych predchodcov nenamietal neoprávnené užívanie tejto nehnuteľnosti.

2. V priebehu konania došlo na žalovanej strane k zmene, keď pôvodne žalovaná v 1. rade S. G. previedla svoj spoluvlastnícky podiel na právneho nástupcu, následne bol prevod uskutočnený opakovane, pričom aktuálnym vlastníkom je obchodná spoločnosť TOBRUK, s.r.o. so sídlom I. Olbrachta 898/3, Trenčín a C. G. ako žalovaný v 2. rade.

3. Žalovaný v 1. rade nesúhlasil so žalobou. Žalovaný v 2. rade so žalobou súhlasil.

4. Na návrh žalobkyne súd pripustil zmenu petitu žaloby v znení: „Súd určuje, že žalobkyňa a každý ďalší vlastníak a užívateľ parcel č. CKN XX a č. CKN XX, kat. úz. M. má právo zodpovedajúce vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na parcele CKN parc. č. X/X - ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcej sa v kat. úz. M., vytyčeného geometrickým plánom č. XXX/XXXX na parcelu č. CKN XX - záhrady o výmere 148 m² a parcelu č. CKN XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúcej sa na LV č. XX, kat. úz. M.. Žalovaní a v prípade zmeny vlastníctva aj každý ďalší vlastníak nehnuteľností, na ktoré sa vzťahuje toto vecné bremeno, sú povinní strpieť výkon práva prechodu, prejazdu a parkovania vlastníka a užívateľa parcely č. CKN XX a č. CKN XX, kat. úz. M. cez parcelu CKN parc. č. X/X - ostatné plochy o výmere 135 m², nachádzajúcu sa v kat. úz. Orkucany, vytyčenú podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX na parcelu č. CKN XX - záhrady o výmere 148 m² a parcelu č. CKN XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 377 m², nachádzajúcej sa na LV č. XX, kat. úz. M.. Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyňi trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom svedkov, oboznámením svedeckých výpovedí zo súvisiaceho konania 10C/395/2014, rozsudkom sp.zn. 10C/395/2014-139 v spojení s rozsudkom KS Prešov 21Co/122/2017, geometrickým plánom č. XXX/XXXX zhotoviteľa GOEGRAF Združenie geodetov so sídlom v Prešove, čiastočným výpisom z LV č. XXXX, kat. úz. Orkucany a LV č. XXXX, kat. úz. M., ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil:

6. Žalobkyňa je zapísaná ako výlučná vlastníčka nehnuteľností parcely registra C KN č. XX vo výmere 148 m² - záhrady a č. XX vo výmere 377 m² - zastavané plochy a nádvoria na parc. č. XX postavený rodinný dom súp. č. X, na LV č. XX, okres D., obec D., katastrálne územie M..

7. Žalovaní v 1. a 2. rade sú zapísaní ako spoluvlastníci nehnuteľnosti parc. C KN č. X o výmere 191 m² v podiele X/XX C. G. a XX/XX TOBRUK, s.r.o. Trenčín na LV č. XXXX, okres D., obec D., kat. úz. M..

8. Žalobkyňa tak v písomnom zdôvodnení žaloby, ako aj vo výpovedi uviedla, že v minulosti mala prístup k nehnuteľnostiam vo svojom vlastníctve z ul. Jarkovej. Po rekonštrukcii miestnej komunikácie Okresnou správou ciest bolo znemožnené pre výškový rozdiel užívať prístup žalobkyňi do dvora z Jarkovej ulice. Na náklady Okresnej správy ciest Prešov a jej prostriedkami bol zriadený nový vstup na pozemok priamo zo štátnej cesty 1/68 cez parcelu C KN parc. č. X. Úprava bola vo verejnom záujme a keďže vlastníak takýto stav nezavinil OSC postavila na vlastné náklady aj nové oplotenie od štátnej cesty, ako aj zriadila autobusovú zastávku. Žalobkyňa má vedomosť o prebiehajúcim súdnom konaní vo veci vysporiadania podielového spoluvlastníctva vedené pod sp.zn. 12C/50/2014 a keďže právo zodpovedajúce vecnému bremenu nie je zapísané na príslušnom LV, má žalobkyňa daný naliehavý právny záujem na určení súdom, že nadobudla právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním - právo prechodu, prejazdu

a parkovania po časti parcely č. X (teraz ako parc. C KN č. X/X na základe geometrického plánu č. XXX/XXXX zo dňa 11.11.2014 vyhotoveného GEOMAP združenie geodetov so sídlom v Prešove). Žalobu podáva z dôvodu, aby nedošlo k ohrozeniu jej jediného možného prístupu k nehnuteľnosti v jej vlastníctve. Žalobkyňa dôvodila, že od roku 1970 po následných 40 rokoch kedy bol zriadený vjazd na označenej parcele spolu so svojim predchodcom prechod, prejazd a parkovanie užívali nerušene a v dobrej viere až doposiaľ. Vjazd upravili, vyrovnali terén, zveľadili a vybudovali betónovú cestu s asfaltovým povrchom. Počas uplynulých 40 rokov nikto nenamietal neoprávnenosť užívania prístupovej cesty. Žalovaní a ani ich právni predchodcovia sami prejazd nikdy neužívali. Vzhľadom na uplynutie 10-ročnej, pokojnej, nepretržitej a dobromyseľnej držby sa žalobkyňa domnieva, že vydržala právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

9. Žalovaný C. G. v opakovaných písomných stanoviskách nenamietal pravdivosť tvrdení žalobkyne. Mal vedomosť o tom, že užívala prechod a vjazd k svojim nehnuteľnostiam cez parcelu č. X, kat. úz. D., a to ešte v čase, keď on nebol spoluvlastníkom parcely (titulom nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu žalovaného je osvedčenie o dedičstve 26D/927/2012). Žalovaný tiež mal vedomosť o tom, že žalobcovia vybudovali betónový vstup s asfaltovým povrchom, ku ktorému nemal žiadne výhrady prechádzajúci vlastníci.

10. Žalovaný, spoločnosť TOBRUK, s.r.o. so sídlom v Trenčíne, v zastúpení právnym zástupcom v písomných, ako aj ústnych stanoviskách uvádzal, že popiera tvrdenie žalobkyne o vybudovaní prístupovej cesty do dvora žalobkyne OSC v Prešove, nakoľko o tom žalobkyňa neprodukovala dôkazy. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že v minulosti bol prístup k jej domu z ulice Jarkovej opomenula povedať, že tento prístup je tam doteraz, pričom postačí iba drobná terénna úprava pozemku žalobkyne. Z pohľadu žalovaného sa javí bočný vstup na pozemok žalobkyne podstatne bezpečnejší pre plynulosť premávky po štátnej ceste. To je rozdiel oproti postaveniu žalobkyne v súvisiacom konaní 10C/395/2014 C.. D. G., ktorá iný možný prístup na svoj pozemok nemá. Žalovaný ďalej poukázal, že nemôže byť pravdivým tvrdenie, že OSC Prešov odkúpila parcelu č. 4, nakoľko takto by v spore neboli žalovaní pasívne vecne legitimovaní. Pokiaľ má uvedené vyplývať z nejakého listu, tak to nie je záväzné, keďže vlastníctvo by malo byť evidované zákonným spôsobom. Žalobkyňa sa z pohľadu žalovaného v 1. rade nechová ústretovo, keď odmietla ponúknutú dohodu o odkúpenie sporného prejazdu, resp. ako kúpnu cenu navrhla 1,-Euro, čo nesvedčí o jej serióznom záujme. Vlastnícke právo je absolútne a je v rozpore s princípom dobrých mravov pokiaľ sa žalobkyňa domáha nielen prechodu peši či motorovým vozidlom po spornej parcele, ale aj časovo neobmedzeného parkovania na tomto pozemku navyše za situácie, keď ignorovala ponuku vlastníka na odkúpenie.

11. Žalovaný v 1. rade doručil súdu dňa 9.3.2018 podanie označené ako „Vzájomná žaloba a návrh na doplnenie dokazovania“, kde navrhol žalobu zamietnuť alebo rozhodnúť o tom, že žalobkyňa má vecné bremeno vo forme práva prechodu a prejazd cez parcelu č. X/X, v kat. úz. M. s povinnosťou zaplatiť žalovanému v 1. rade primeranú odplatu vo výške určenej znaleckým posudkom do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

12. Na návrh žalobkyne boli v konaní vypočutí svedok I. G., ktorý uviedol, že mal staršieho brata menom M. G., v súčasnosti je už nebohý. Tento bol ženatý za pani rod. T., spolu deti nemali. Postavili si dom, neskôr brat zomrel a keď sa konalo vyporiadanie, tak svedok ako jeho brat prizvaný nebol, ani ďalší bratia. Zamedzila tomu švagriná. V tom čase bol brat veľmi chorý a všetko napísala a naplánovala švagriná. Právny zástupca za žalovaného v 1. rade je bratom švagriny rod. T.. Ďalej svedok uviedol, že časť pozemku bola odkúpená Okresnou správou ciest v 80. alebo v 81. roku, takže to bolo vysporiadané. Svedok nerozumie, o čo sa súdi, keď to odkúpil štát.

13. Na tunajšom súde prebiehalo konanie 10C/395/2014 na základe rovnakého skutkového stavu strán sporu C.. D. G. (žalobca), TOBRUK, s.r.o. Trenčín (žalovaný v 1. rade), C. G. (žalovaný v 2. rade) o určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k parcele C KN č. X/X, o výmere 52 m², pričom súd žalobe vyhovel a určil, že žalobkyňa ako vlastníčka parciel C KN č. XX a C KN č. XX, kat. úz. M. a každý ďalší vlastníci a užívatelia týchto parciel majú právo zodpovedajúce vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na parc. C KN č. X/X, ostatné plochy o výmere 52 m², nachádzajúce sa v kat. úz. M., vytyčenej podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX na parcelu C KN č. XX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 486 m² na parcelu C KN č. XX, zastavané plochy a nádvorcia o výmere 836 m², nachádzajúce sa na LV č. XXX, kat. úz. M. a zároveň uložil žalovaným

a každému vlastníkovi pozemku, na ktoré sa vzťahuje toto vecné bremeno povinnosť strpieť výkon práva prechodu, prejazdu a parkovania žalobcov cez parcelu C KN č. X/X. Po podanom odvolaní Krajský súd v Prešove prvoinštančné rozhodnutie rozsudkom sp.zn. 21Co/120/2017 - 147 potvrdil. V odôvodnení uviedol, že existoval súhlas, a to písomný právnych predchodcov žalobkyne udelený vtedajšou vlastníčkou pozemkov, na ktorých viazne vecné bremeno, došlo k vydržaniu práva vecného bremena a žaloba je tak dôvodná.

14. Súd oboznámil výsluchy svedkov v súvisiacom konaní 10C/395/2014 nasledovne:

Svedok G. G. uviedol, že bývali na parcele, kde má teraz nový rodinný dom. V starom rodinnom dome mali spoločný vchod z opačnej strany od dediny. Keď chceli stavať dom bola tam podmienka, aby nebol spoločný vstup, aby bol samostatný vstup od cesty. Pri ceste bol pozemok, ktorý vlastnícky patril C. G., nevyužitý pozemok trojuholníkového typu, kde bola nejaká suť, odpady. S pani G. mali dobré vzťahy, ona súhlasila s prechodom cez jej pozemok na svoj, bolo to doriešené aj písomne. To sa však nejak stratilo. Menovaná dala súhlas v rámci prebiehajúcich konaní o umiestnenie stavby. V roku 1980 svedok vybudoval na parcele č. 4 pevný základ, betón a na to asfalt, ktorý slúžil na prístup od hlavnej cesty na cestu medzi Prešovom a Sabinovom, pričom prechod je z oboch strán oplotený a vedľa sa nachádza autobusová zastávka. Aj táto zastávka stojí na pozemku č. 4. Pozemok od roku 1980 slúžil ako prístup k domu svedka s tým, že medzi nimi neboli žiadne spory a takto to aj fungovalo. Spory začali až potom, ako sa to dozvedel manžel pani T.M. (zrejme chyba, správne brat pani T.), čo bolo niekedy v novembri 2014.

Svedok C. L. (manžel žalobkyne) uviedol, že situáciu registruje od novembra 2014, keď k nim prišiel pán T. sa im vyhrážať. Bolo to asi 2-krát a mal snahu, aby parcelu č. 4 odkúpili. V opačnom prípade im prístup znemožní. Ďalej svedok uviedol, že súhlas s prechodom po pozemku dávala jeho manželke (žalobkyňi v našom konaní) pani C. G. a aj jej rodičom. Svedok to vie z počutia. Malo to byť uzavreté písomne aj ústne. S pani C. G. vychádzali veľmi dobre, denne sa navštevovali, dokonca im strážila deti. Svedok neregistroval žiadne spory ohľadom užívania prístupu, až po roku 2014, po príchode pána T.. Svedok mal vedomosť o tom, že C. G. dávala súhlas ešte právnym predchodcom pána G..

Svedok I. G. bol vypočutý aj v konaní 10C/395/2014 a uviedol, že je v podstate najstarší z rodiny, teda vie o týchto veciach. Rodičia G. G. a jeho rodičia boli bratranci. Svedok mal vedomosť o tom, že bola medzi nimi taká dohoda, že pozemok medzi ich domami a cestou mohli užívať s tým, že je tam taký klin, ktorý nemá veľkú hodnotu. Druhá časť pozemku bola zabratá autobusovou zastávkou. Dohoda bola uzavretá niekedy v 70. rokoch, presne si to nepamätá. Nikdy medzi predchodcami žiadne spory neboli.

15. Podľa § 129 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej „OZ“),
(1) Držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.
(2) Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

16. Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

17. Podľa § 134 ods. 1, 3 OZ,
(1) Oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.
(3) Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

18. Podľa § 151o ods. 1 OZ, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>> tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

19. Podľa § 137 písm. c/ C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

20. Vo všeobecnosti je možné vecné bremeno charakterizovať ako vecné právo obmedzujúce vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe (§ 151n a nasl. OZ). Právnym dôvodom vzniku vecného bremena môže byť rovnako ako u vlastníckeho práva zmluva, dedenie, rozhodnutie príslušného orgánu, zákon a vydržanie. Oprávnenie zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť aj vydržaním. Predpokladom tohto spôsobu nadobudnutia je nepretržitý výkon práva po dobu najmenej 10 rokov, ak sú splnené, aj ostatné podmienky podobné vydržaniu vlastníckeho práva uvedené v § 134 OZ. Vylúčené je vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k nehnuteľnostiam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo vo vlastníctve zákonom určených právnických osôb.

21. Z výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná. Z výpovede žalobkyne a v tomto či súvisiacom konaní vypočutých svedkov jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa využívala spornú parcelu č. 4 na prechod k nehnuteľnostiam vo svojom vlastníctve od roku 1980 (jej predchodca od 1970) a počas doby vyše 40 rokov nikto nenamietal neoprávnené užívanie spornej nehnuteľnosti. Sporná parcela č. 4 bola v minulosti vo vlastníctve C. G., právnej predchodkyne (matky) súčasného spoluvlastníka C. G., s ktorou žalobkyňa veľmi dobre vychádzala. K sporom pri užívaní prechodu cez nehnuteľnosť parcelu č. 4 došlo potom, ako sa vo veci začal angažovať právny zástupca za žalovaného v 1. rade a vyhráždal sa žalobkyňi, že prechod dá zbúrať buldozénom. To, že v minulosti musel existovať súhlas právnych predchodcov aktuálnych vlastníkov parcely č. 4 vyplýva tak z vyjadrenia žalovaného v 2. rade, ktorý nespochybňoval využívanie prechodu a vjazdu cez parcelu č. 4 a to ešte predtým, ako sa on stal vlastníkom. Rovnaké informácie vyplývajú a z výpovede v konaní vypočutého svedka, ako aj svedkov vypočutých v súvisiacom konaní sp.zn. 10C/395/2014. To, že žalobkyňa žila v presvedčení, že právo prechodu vykonáva v súlade so zákonom svedčí aj jej správanie, keď vjazd upravila, vyrovnala terén, zveľadila a vybudovala betónovú cestu s asfaltovým povrchom. Navyše, žalobkyňa a žalovaný v 2. rade, ako aj právny zástupca za žalovaného v 1. rade, rovnako tak strany v spore účastné konania 10C/395/2014, sú v príbuzenskom vzťahu. Žalobkyňa dôvodí, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržala v zmysle ust. § 151o ods. 1 OZ a súd jej dáva za pravdu v tom, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť výkonom práva, teda jeho vydržaním. Musí ísť o držbu oprávnenú, nepretržitú, počas trvania 10 rokov. V konaní nebolo preukázané, žeby žalobkyňa nevykonávala držbu oprávnenú a bez existencie dobrej viery. Žalobkyňa tvrdí, že vjazd aj s právnym predchodcom využívala počas doby vyše 40 rokov, teda od roku 1970 do času, kým sa spoluvlastníkom spornej parcely č. 4 nestal pôvodne právny zástupca za žalovaného v 1. rade, ktorý vlastnícke právo následne previedol na právnické osoby. K ustáleniu vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pokiaľ žalobkyňa začala s oprávnenou držbou v roku 1980, v tom čase platná úprava zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinný od 1. apríla 1964 inštitúit vydržania neupravoval. Zhovuoživenie vydržania nastalo až 1. aprílom 1983, kedy nadobudla účinnosť novela Občianskeho zákonníka č. 131/1982 Zb.. Táto právna úprava v ust. § 135a ods. 1, 2 OZ s poukazom na § 865 ods. 1 OZ vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva sa mohol stať občan, ktorý má nepretržite v držbe nehnuteľnú vec 10 rokov. Ak ide o pozemok, ktorý má občan nepretržite v držbe 10 rokov a ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania nadobúda vlastníctvo k pozemku, alebo k jeho časti štát, občan nadobúda právo, aby sa s ním uzavrela Dohoda o osobnom užívaní pozemku do výmery 800 m², ak ide o pozemok na výstavbu rodinného domčeka. Z vyššie uvedeného vyplýva, že podľa Občianskeho zákonníka v znení do 1.1.1992 zákon pripúšťal vydržanie vlastníckeho práva len k pozemkom v socialistickom spoločenskom vlastníctve a zároveň takým, ktoré boli podľa územného plánu, alebo územného rozhodnutia určené na výstavbu rodinného domu. Držbu tak, ako ju poznáme v súčasnosti a bez obmedzení zaviedla až novelizácia Občianskeho zákonníka zák. č. 509/1991 Zb. s účinnosťou od 1.1.1992. Oprávnený držiteľ veci sa stáva vlastníkom, ak ju má nepretržite v držbe po dobu 10 rokov ak ide o nehnuteľnosť v súlade s § 134 ods. 1 OZ. Hypotéza právnej normy vyžaduje len splnenie podmienky oprávnenej držby po dobu 10 rokov, žiadne ďalšie podmienky nestanovuje. Do doby oprávnenej držby, počas ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe je potrebné započítať aj držbu vykonanú pred 1.1.1992. Žalobkyňa teda najneskôr k 1.1.1992 vydržala právo zodpovedajúce vecnému bremenu tak, ako súd žalobe rozsudkom vyhovel.

22. Súd nepopiera vlastnícke právo žalovaných, pričom narozdiel od držby je vlastníctvo v platnom právnom poriadku chápané ako najvyššia právna moc nad vecou. Narozdiel od preukazovania vlastníctva, nie je spravidla potrebné, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia

vlastníctva, postačí existencia nadobúdacieho titulu aj putatívneho, ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje.

23. Žalobkyňa má pochopiteľne daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže žalovaný v 1. rade sponchybňuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu nadobudnuté vydržaním a žalobkyňa má ohrozený bezproblémový vstup na nehnuteľnosti vo svojom výlučnom vlastníctve. Tvrdenie, že žalobkyňa má možnosť iného relevantného vstupu na svoje nehnuteľnosti žalovaným v 1. rade v konaní preukázané nebolo.

24. Žalovaný doručil súdu dňa 9.3.2018, teda krátko pred termínom súdneho pojednávania a takmer 4 roky po podanej žalobe podanie nazvané ako „Duplika, vzájomná žaloba, návrh na doplnenie dokazovania“, v zmysle ktorého navrhol žalobu zamietnuť alebo rozhodnúť o tom, že žalobkyňa má vecné bremeno vo forme práva prechodu a prejazdu cez parcelu č. X/X kat- úz. M. s povinnosťou zaplatiť žalovanému v 1. rade primeranú odplatu vo výške určenej znaleckým posudkom v lehote 3 dní. S poukázaním na to, že nie je zrejmé čoho sa vlastne žalovaný v 1. rade domáha, súd predmetné podanie vylúčil na samostatné konanie.

25. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p.

(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p.,

(3) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(4) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v súlade s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a tiež podľa ust. § 257 C.s.p. vo vzťahu k žalovanému v 2. rade. Medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade súd rozhodol o povinnosti žalovaného v 1. rade nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, pretože žalobkyňa bola v konaní plne úspešná a žalovaný v 1. rade v konaní úspešný nebol. Vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 2. rade súd aplikoval ust. § 257 C.s.p. s poukázaním na to, že aj keď žalovaný v 2. rade v konaní úspešný nebol, opodstatnenosť žalobkyňho návrhu nepopieral a súdneho konania musel byť účastný s poukázaním na procesné spoločenstvo. Súd preto rozhodol o tom, že vo vzťahu žalobkyne a žalovaného v 2. rade žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v dvoch rovnopisoch do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p.) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.